

havt saadanne **Ændringsforslag** for til sidste Behandling, som gaaer ud paa at forandre en Besslutning, som Thinget tidligere har taget, da er det stundom blevet udtalt, at det ikke skulde vare passende eller stemme med Thingets Værdighed, om det lod sig bevæge til at forandre sin Besslutning til en saadan, som var stik imod den tidligere fattede. I denne Henseende skal jeg bemærke, at det, som **Ændringsforslaget** gaaer ud paa, ikke er stik imod det eengang Vedtagne. Hvis vi havde foreslaaet, at det ifødetfor „passerer for denne Gang“ skulde hedde „billiges,“ da vilde det være stik imod; men den mindre gode Charakter „passerer“ bliver jo dog staaende, og deri udtales, jo da, at Rigsdagen alligevel ikke ynder dette Forhold, men ønsker det forandret. Da Rigsdagen jo i denne Tid viser næsten daglige Exempler paa en Imødekommen, som jeg af mit ganske Hjerte samstemmer med, saavel imod Ministeriet i det Hele som imod de enkelte Ministre, og det ved Sager, som ere af langt større Betydning end denne, saa vil det forekomme mig bekynderligt, om man med en vis Stivhed vilde holde paa det Forslag, der er gjort fra det ærede Udvalg, og derved ikke imødekomme en høitaget Ministers Dissse, som blot gaaer ud paa, at det Obligatoriske ikke skal udtales, hvorimod han jo er næsten ubetinget enig med Thinget i, at man bør bestræbe sig for at affaffe Forholdet saa snart som muligt.

Ordføreren: Der er kun eet Punkt, imod hvilket jeg maa gjøre en bestemt Indsigelse, — og som jeg virkelig ikke havde troet det nødvendigt oftere at komme tilbage paa, fordi det deels ligefrem følger af sund Menneskesforstand og deels udtrykkelig er udtalt i Præmisserne, — nemlig, at vi nogenstunde skulde have havt den Præstenston, at, hvad der beslattedes her, skulde have nogen Virkning, førend det er fæet. Naar vi altsaa sige „passerer for denne Gang“, vil det sige, at vi antage, at det ikke kan og bør gjentage sig, efterat denne Besslutning er tagen; men, at det nogenstunde skulde kunne faae Virkning med Hensyn til en Tid, der allerede er forløben, derom, forekommer det mig klart, at der aldrig kan have været nogen Tanke. Det er

altsaa ikke i den Henseende, vort Arbejde har nogen Lighed med Danaidernes Kar; thi det Vilkaar deler det med Alt i Verden, at det først kan begynde at virke fra det Dieblit, det er blevet til; det skulde da snarere være deri, at af et af de Smaahuller, som vi havde troet at kunne stoppe, ville de ærede Forslagsstillere tage Spundsen ud. Imidlertid maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at efter de Udtalelser, der her have fundet Sted, har Spørgsmaalet tabt en stor Deel af sin Betydning; thi, naar man fra alle Sider er enig om at ønske det vedkommende Forhold hævet, saa er selve Udtryksmaaden aabenbart en Ting af mindre Vigtighed. Ved Siden heraf kan det imidlertid ikke nægtes, at det er en Sag, der ganske vist henhører under Værnepligtsloven eller snarere under Krigsbestyrelsen, dersom man vilde følge den sidste ærede Taler i hans Betragtning af ganske uvedkommende Ting, hvori der kunde finde en saadan urigtig Anvendelse Sted. Men, som jeg under den første Behandling klart, troer jeg, godtgjorde, og hvad jeg ikke har hørt modsigte, det ligger ligefrem for os, naar der er fæet en Udgift udenfor Bevillingen, da at undersøge dennes Nødvendighed og Hensigtsmæssighed. Dette er jo f. Ex. fæet aldeles uimodfagt fra Ministeriets Side under Activerne og Statsgjælden med Hensyn til Spørgsmaal, der angaae Millioner, og hvor den brugte Fremgangsmaade er kritiseret Skridt for Skridt, fordi den ligger udenfor Formen og er anvendt paa Vedkommendes eget Ans og Tilsvær; og, naar vi her ere komne dybere ind i en Sag, end dens Omstændighedernes Medfør, at repræsentative Forsamlinger undertiden skænke de mindste Spørgsmaal den største Opmærksomhed; derpaa har man fæet mangfoldige Exempler. Sagen foreligger efter Udvalgets Mening accurat som fra først af, at det nemlig er en i Finantsloven ikke hjemlet Udgift, hvis Hensigtsmæssighed og Rigtighed Udvalget ikke har kunnet overtøye sig om. Denne Mening har vundet Majoritetens Bisald; jeg har af samme Grund den samme Mening, og denne er ikke bleven svækket ved den Bemærkning, at de, der ere imod Formen, ere med mig enige i Realiteten, idet det vel betydeligt nedfætter den Vægt,